

Van Jonge Leu en Oale Groond

De toepassing van het Krachtenmodel bij Ouderen

Dirk den Hollander

Verpleegkundige / Sociaal Pedagoog

Hoofdopleider Krachtenmodel en SRH

Rinogroep – Centrum Opleidingen Langdurige & Complexe Zorg

d.den.hollander@rinogroep.nl

Jan Jans - H. Klaassen
Boer'nwiesheid en
boer'nsprekwiezen

Opbouw van deze presentatie

- Het Krachtenmodel: wat is de kern
- Is rehabilitatie bij ouderen ‘anders’?
- Toepassingen van het Krachtenmodel:
  - modelgetrouw
  - geïntegreerd

De cliënt als burger: werken vanuit de kracht van de cliënt en de samenleving:

T' gelukke daj veendt , is anders dan 't gelukke daj zeukte

Cliënt:

- Wensen (aspiraties, ambities)
- Competenties
- Vertrouwen

+

Samenleving:

- Sociale relaties
- Materiele hulpbronnen en diensten
- Gelegenheden

Dit staat los van leeftijden!

Charles Rapp

School of Social Welfare
Kansas University USA

Krachtenmodel: bewijs van werking

- **betere effecten dan standaard zorg**
- **scoort beter dan programma's in een revalidatiecentrum**
- **minder opnames en minder gebruik van crisisdiensten**
- **vaardigheden van cliënten nemen significant toe**
- **voor ACT doelgroep: Strengths + ACT effectiever op termijn dan ACT of Strengths alleen**

Twee oefeningen

Een klassieke oefening:

- **Vraag aan uw buurman/vrouw een probleem waar hij/zij nu of pas geleden mee te maken heeft gehad**
- **Bedenk een concrete oplossing.**

Een krachten oefening:

- **Vraag aan uw buurman/vrouw waar hij zij de afgelopen dagen blij van werd**
- **Sluit daarop aan met een bevestiging of eigen ervaring**

De dominantie van het denken in tekorten

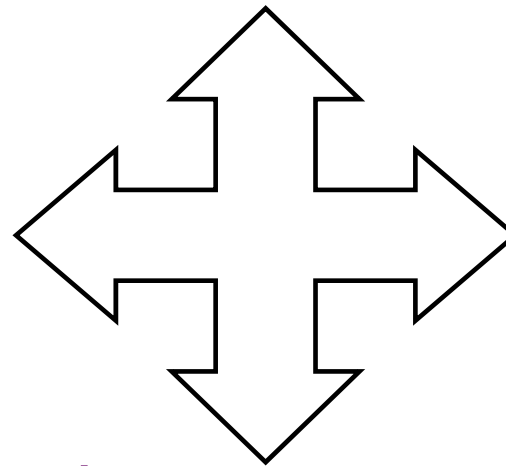
- **Focus op: problemen, beperkingen, pathologie**
- **Zowel bij individu als samenleving**
- **Belangrijkste aanpak bij het oplossen van problemen: opheffen en aanvullen van tekorten**
- **De laatste levensfase wordt vaak gezien als een periode van tekorten i.p.v. mogelijkheden**

Het speelveld:

Kansen en mogelijkheden (krachten)

omgeving

individu

beperkingen (obstakels, tekorten, zwakheden)

Krachtprincipes

Miene vrouw is lillik, mar good dat ze is!

- **Mensen hebben de capaciteit te herstellen en zich te ontwikkelen, te veranderen en hun leven weer oppakken**
- **Nadruk op sterke kanten, mogelijkheden en kansen i.p.v. tekortkomingen**
- **Problemen oplossen ‘maar dan anders’**
- **De client als burger**
- **Dit staat los van leeftijd, het hebben van een aandoening of de mate van verstandelijke beperkingen**

Krachtprincipes

Wee 'n ander wil drier'en, mut zölf harre loop'n

- **De relatie is primair en essentieel, cliënt als regisseur**
- **Bij voorkeur in de samenleving (burgerrollen)**
- **Natuurlijke omgevingen → : natuurlijke krachten**
- **De gemeenschap: een rijke oase aan bronnen**

Stappen in het Krachtenmodel

Oaverleg is 't halve wark, good gereedschop d' aandre helfte

- **Relatie opbouw** (“goede start maken”)
- **Krachteninventarisatie**
eindigend met prioriteren van wensen = doelen stellen
- **Opties genereren:** alle mogelijkheden op een rij, daarna de beste opties kiezen
- **Planningsfase:**
  - een gemeenschappelijke werkagenda
  - met activiteiten en taken
  - gericht op realiseren persoonlijke doelen cliënt.
- **Uitvoering etc.**

Individuele Krachten

Aspiraties

Competenties

Vertrouwen

Krachtenmodel

Niches:
Wonen
Recreatie
Werk
Educatie
Sociaal Netwerk

Herstel

Kwaliteit van Leven

Iets bereiken – Waardevol zijn

Gevoel van competentie

Tevredenheid

Omgevingskrachten

Bronnen:

Middelen

Voorzieningen

Diensten

Sociale Relaties

Mogelijkheden

Werken met Krachtenmodel

As't good is, muj 't good loaten

- **Weinig methodiek: prettig om mee te werken**
- **Levert direct mooie dingen op**
- **Relatief makkelijk en snel aan te leren**
- **Wel voortdurend 'onderhoud' nodig**
- **Eerst een proces op gang krijgen, daarna 'pas' aanvullen wat nodig is**
- **Dit geldt voor werken met cliënten en voor het trainen van hulpverleners**

Rehabilitatie en ouderen: waarmee houd je rekening?

As't good is, muj 't good loaten

- Versterkt tijdsperspectief: richten op hier-en-nu
- Veranderend zelfbeeld en gevoel van zelf controle
- Groeiende onzekerheid over lichamelijke gezondheid en psychische vaardigheden
- Invloeden hierop door maatschappelijke veranderingen (rollen)
- Falende aanpassingen aan levensfase gebonden veranderingen

Toepassing Krachtenmodel bij ouderen

Vri'jen en nen bril koopen, möj zölven doen

- Ouderen hebben dezelfde wensen op het gebied van wonen, dagbesteding en sociale contacten (onderzoek Trimbos instituut)
- 'De oudere' bestaat niet: voorzichtig met generaliseren en altijd individueel bekijken (*eigen belang*)
- Behoefte aan een brede range van invalshoeken, net zoals bij volwassenen
- Het K.M. sluit goed aan bij methoden als Life Review technieken en Reminiscentie en kan worden toegepast in combinatie met veel andere methoden
- Integratie het sleutelwoord

Het Krachtenmodel bij ouderen

- Door de genoemde veranderingen een toenemende behoefte aan steun:
  - Steun bij het vinden van nieuwe zingeving
  - Steun bij het benutten van mogelijkheden uit de (natuurlijke) omgevingen

K.M. helpt bij het vinden, specificeren en versterken van de nodige omgevingskrachten

- Door vooroordelen over ouderen (ouderen zijn 'star' etc.) . een toenemende behoefte aan in beeld brengen mens:

K.M. helpt bij het vinden, specificeren en versterken van individuele krachten: **de hele mens komt (weer) in beeld**

Het Krachtenmodel modelgetrouw toepassen

- Op basis van de Fidelity Scale
- Hoe **beter modelgetrouw werken**, hoe beter de uitkomsten voor cliënten binnen levens- en persoonlijke domeinen
- Krachteninventarisatie en Teambespreking als pijlers voor evidence based werken
- Dit is bij een grote groep ouderen mogelijk

Het Krachtenmodel integreren

- Vaak voorkomende meervoudige problematiek vraagt om een geïntegreerde aanpak
- Krachtprincipes laten zich goed integreren in andere werkwijzen
- Het Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen is al volledig Strengths Based (*Persoonlijk Profiel en Groepscoaching*)
- In multidisciplinaire teams goed 'uitsorteren' hoe er krachtgericht wordt samengewerkt
- Ook 'probleemgerichte functionarissen' kunnen de basisprincipes gebruiken, bijv. versterking coping mechanismen en genereren (meer / betere) steun

Een woord van bemoediging

Dur is gin wiefken zo slech
Of 't hef een engelken oonder ziene vlech